

De interimcontrole: 4 veel voorkomende opmerkingen door de accountant

Inleiding

De zomer is voorbij en de herfst staat weer voor de deur. En dus waarschijnlijk ook weer uw accountant voor de jaarlijkse interimcontrole. Ook dit jaar zal de accountant weer kritisch kijken naar de kwaliteit van uw bedrijfsprocessen. De hieruit volgende opmerkingen en aanbevelingen zijn soms voor de hand liggend en soms verassend. En in sommige gevallen zelfs identiek aan vorig jaar.

Wilt u dit jaar stappen maken met uw administratieve organisatie? Ter voorbereiding geven wij u in willekeurige volgorde 4 veel voorkomende opmerkingen die u dit najaar kunt verwachten. Aanvullend geven wij een aantal tips om de kwaliteit van uw bedrijfsprocessen structureel te verbeteren. Komt u er niet uit of krijgt u opmerkingen waar u niet mee uit de voeten kunt? Neem gerust contact met ons op, wij staan voor u klaar.

Dit zijn de 4 meest gemaakte opmerkingen tijdens de jaarlijkse interimcontrole

1. 'De interne beheersing is onvoldoende vastgelegd'
2. 'Het overzicht van toegang tot bankgegevens en verstrekte bankpassen is onvoldoende in kaart gebracht'
3. 'De inrichting van uw organisatie rondom automatisering is onvoldoende op peil'
4. 'Uw controller heeft te veel rechten'

1. 'De interne beheersing is onvoldoende vastgelegd'

Deze opmerking wordt met name gemaakt op het gebied van het inkoopproces. Het is voor veel organisaties een jaarlijks terugkerend thema. Een procuratieschema (wie mag tot welk bedrag kopen?) ontbreekt of wordt onvoldoende gevolgd. Vastgelegde bevoegdheden of procedures worden in de waan van de dag weleens omzeild omdat het gemakkelijker en sneller werkt.

Accountant kan interne controle niet vaststellen

In veel van deze gevallen is de interne controle wel aanwezig, maar wordt simpelweg niet goed vastgelegd. Met name bij de wat kleinere MKB-bedrijven wil het nogal eens voorkomen dat de juiste persoon wel (mondeling) toestemming heeft gegeven voor verwerking of betaling van een factuur, maar dat er geen tweede handtekening is afgegeven. De accountant kan de interne beheersing dan niet vaststellen.

Het belang van interne beheersing

Gaat het dan ook fout? Nee, in de meeste gevallen gaat het wel gewoon goed. Maar het kan wel degelijk misgaan. Denk bijvoorbeeld aan spookfacturen. Maar ook andere vormen van fraude komen voor. De interne beheersing is daarom niet zozeer een vervelende administratieve aangelegenheid, maar meer een middel om fouten en fraude te voorkomen. Het dwingt ook om met enige regelmaat kritisch na te denken over de inrichting van uw administratieve organisatie.

TIP:

Een procuratieschema maken is niet een eenmalige actie. Regelmatig de taken en bevoegdheden van budgethouders en beoordelaars wijzigen helpt u om kritisch te blijven.

Een second opinion op uw procuratieschema en de integratie hiervan?

- ✓ U hoeft geen vertrouwelijke gegevens prijs te geven
- ✓ Tips op maat om de kans te vergroten dat u slaagt voor de interimcontrole
- ✓ In slechts 1 minuut aangevraagd

[Vraag de gratis financiële bedrijfsanalyse aan](#)

2. ‘Het overzicht van toegang tot bankgegevens en verstrekte bankpassen is onvoldoende’

Raar maar waar: er wordt regelmatig geconstateerd dat het overzicht over de aanwezige bankpassen, creditcards, rechten en toegang tot telebankieren niet overal even goed is vastgelegd. Sterker nog, het komt voor dat men helemaal niet weet wie er allemaal toegang heeft tot de bankgegevens.

“Rondslingerende bankgegevens zijn een gemakkelijke route voor het plegen van fraude, en dat wilt u voorkomen!”

TIP:

Inventariseer met enige regelmaat wie van uw personeel welke rechten en passen hebben. Vraag het eventueel uit bij uw bank. Kijk vervolgens kritisch of de bevoegdheden allemaal nodig zijn en voer indien nodig beperkingen in. Maak tenslotte iemand verantwoordelijk voor het beheer van de bankzaken.

Hoe ontstaat dit gebrek aan inzicht?

In een aantal gevallen bleek dat voormalig medewerkers nog steeds toegang kunnen krijgen tot internetbankieren. Bij uitdiensttreding worden wel de laptop, de leaseauto en de toegangspassen ingenomen, maar wordt verzuimd om deze voormalig medewerkers af te melden bij de bank. Dit brengt vanzelfsprekend de nodige risico's met zich mee. Dit komt weleens voor bij verenigingen en stichtingen bij de overdracht van het penningmeesterschap, maar ook bij MKB-bedrijven.

Het is voor ondernemers immers niet ongebruikelijk om meerdere rekeningen bij meerdere banken te hebben. Na een aantal jaren en enkele wisselingen van de wacht wil het overzicht weleens zoekraken.

Benieuwd hoe goed uw financiële organisatie ingericht is?

- ✓ Zonder vertrouwelijke gegevens prijs te geven
- ✓ Tips op maat om de kans te vergroten dat u slaagt voor de interimcontrole
- ✓ In slechts 1 minuut aangevraagd

[Vraag de gratis financiële bedrijfsanalyse aan](#)

3. 'De inrichting van uw automatisering is onvoldoende op peil'

Dit is een opkomend thema. Veel automatisering wordt de laatste tijd vervangen voor modernere toepassingen. Waar voorheen verschillende losse systemen waren, wordt steeds vaker gekozen voor een totaaloplossing.

Automatisering leidt niet tot beoogde efficiency

Wij zien echter regelmatig dat de functionaliteit en bruikbaarheid onvoldoende worden benut waardoor de software niet optimaal functioneert en de beoogde efficiency vaak niet wordt bereikt.

Wat zijn de oorzaken?

In veel gevallen heeft het te maken met het niet aanpassen van werkwijzen en processen aan de automatisering. Er wordt procesmatig om de automatisering heen gewerkt, met als resultaat dat processen omslachtig en niet meer volledig controleerbaar zijn. En dat kost geld. Enkele voorbeelden hiervan:

- Facturen worden niet geautomatiseerd aangemaakt en verstuurd omdat er altijd debiteuren met uitzonderingen zijn
- Het debiteurenbeheer is niet geautomatiseerd
- Internetbankieren is nog niet gekoppeld aan het boekhoudpakket
- Er is geen 'tool' gemaakt voor een standaard rapportage
- Verschillende systemen zijn niet gekoppeld omdat de leverancier daar geen standaardoplossing voor heeft,
- De voorraadadministratie en projectadministratie blijken minder overzichtelijk en gemakkelijk dan vooraf gedacht

Structureel te weinig aandacht voor IT Controls

Daarnaast merken wij dat er naar ons idee structureel te weinig aandacht is voor 'IT Controls'. Naast volledig geautomatiseerde processen heeft (bijna) iedere onderneming tegenwoordig te maken met onder andere de AVG, datamanagement, e-commerce en de 'cloud'. Dit resulteert in andere processen en andere risico's waar bij veel ondernemingen vaak onvoldoende kennis en aandacht voor is, zoals:

- Hoe weet je bijvoorbeeld of de data voor de maandelijkse rapportage wel klopt?
- Hoe zit het met de validatie, identificatie en autorisatie binnen een geautomatiseerd inkooptraject? Bij veel ondernemingen is hier vaak onvoldoende aandacht en kennis voor.

TIP:

Automatisering is een niet weg te denken onderdeel uit de bedrijfsvoering. Beschouw het daarom ook niet langer als een mogelijkheid voor het realiseren van efficiency, maar als een vaste pijler waarop uw organisatie wordt gebouwd. Zorg dat u de automatisering begrijpt, zorg voor opleiding, training en bewustzijn bij uw personeel.

Hoe goed is uw organisatie afgestemd op uw automatisering?

- ✓ Zonder vertrouwelijke gegevens prijs te geven
- ✓ Tips op maat om de kans te vergroten dat u slaagt voor de interimcontrole
 - ✓ In slechts 1 minuut aangevraagd

[Vraag de gratis financiële bedrijfsanalyse aan](#)

4. 'Uw controller heeft te veel rechten'

Veel ondernemers verwachten deze opmerking niet. Maar het is eigenlijk best goed verklaarbaar. De controller behoort namelijk vanuit zijn eigenlijke functie het reilen en zeilen van de onderneming alleen in de gaten te houden.

Zichtrechten voor een controller zijn afdoende

De controller is voornamelijk aan het controleren, analyseren en aan het rapporteren. Voor de uitoefening van de functie heeft de controller dus eigenlijk alleen zichtrechten nodig in de verschillende systemen. Want in een goede functiescheiding zijn de uitvoerende taken en controlerende taken van elkaar gescheiden. Het kan dus niet zo zijn dat de controller zichzelf moet gaan controleren.

In de praktijk zien we dat de controller in veel gevallen toch uitvoerende taken heeft gekregen. Vaak is dit vanuit praktische overwegingen zo ingeregeld. Begrijpelijk, want meestal is de capaciteit er simpelweg niet om de functiescheiding helemaal volgens het boekje te doen.

Schokkend: de controller heeft vaak volledige rechten

Wat daarbij vaak wordt geconstateerd is dat de controller niet alleen uitvoerende taken heeft, maar dat hij of zij volledige rechten in alle systemen heeft. En dat is dan wel weer zorgelijk. Vanuit de gedachte dat de controller alles moet kunnen zien is er gemakshalve maar volledige toegang en rechten gegeven. We zien dat de controller facturen in kan boeken, crediteuren aan kan maken en betalingen kan doen. In theorie is dit een groot risico wat eigenlijk niet voor mag komen.

Interne beheersing draait om het proces

Waarom is het schokkend dat een controller volledige rechten heeft? Het draait bij de interne beheersing nooit om de persoon, maar om het proces. Fraude komt veelvuldig voor en kan zeer geraffineerd zijn. Dit kan moeilijker worden gemaakt door een aantal simpele aanpassingen in het proces te doen. De belangrijkste is daarbij wel het scheiden van de mogelijkheid van het beheren van crediteuren en het tegelijkertijd kunnen doen van betalingen. Het invoeren/wijzigen van een rekeningnummer van een crediteur moet door iemand worden gedaan die daar geen enkel belang bij heeft.

TIP:

Het is aan te bevelen om de afdeling ICT te betrekken in de interne beheersing. De ICT'er heeft verstand van de programmatuur, veiligheid en risico's maar doorgaans niet van financiën en interne beheersing. Er komt hoe langer hoe meer overlap in de functie van de ICT'er en de controller, maar men spreekt elkaars taal nog onvoldoende. Door de kennisuitwisseling te verbeteren kunnen de checks & balances beter, efficiënter en effectiever op orde worden gebracht en gehouden.

TIP:

Diegene die de crediteuren mutaties zonder belang in kan voeren hoeft niet persé op de afdeling administratie te werken.

Benieuwd naar de kwaliteit van uw financiële processen?

- ✓ Zonder vertrouwelijke gegevens prijs te geven
- ✓ Tips op maat om de kans te vergroten dat u slaagt voor de interimcontrole
 - ✓ In slechts 1 minuut aangevraagd

[Vraag de gratis financiële bedrijfsanalyse aan](#)

De interimcontrole

De reacties op de interimcontrole verschillen. De een vindt het plezierig, voor de ander is het een verplicht nummertje. Waar de een schrikt van de opmerkingen, concludeert de ander dat de accountant 'altijd wel wat op te merken heeft'. En dat laatste is vaak ook waar. De accountant beoordeelt bedrijfsprocessen op risico's. En risicovrij bestaat niet, anders had uw onderneming hoogstwaarschijnlijk ook niet bestaan, maar een goede accountant behoedt u voor onnodige risico's. Zorg dus dat u dit jaar uw voordeel met de aanbevelingen doet. Want een goede accountant maakt de opmerkingen niet voor niets.

Zeker weten dat u de interimcontrole soepel doorloopt?

Een frisse blik van één van de financiële professionals van IPN kan wonderen doen. We kijken graag met u mee naar de punten genoemd in deze whitepaper. Door het inventariseren en analyseren van uw huidige interne processen, risico's en de volledigheid van uw administratie komen we al een heel eind. Dat is de basis om uw administratieve organisatie naar een hoger niveau te tillen én **uw groei te organiseren!**

Benieuwd wie we zijn en hoe we werken? Neem dan een kijkje op

www.ipn-ip.nl/over-ons